

Evaluarea la disciplina Filosofie în cadrul examenului național de bacalaureat 2011

Introducere

Conform **Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2011**, aprobată prin ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, la examenul de bacalaureat 2011 elevii pot opta, în cadrul probei E. d), în conformitate cu filiera, profilul și specializarea urmate, pentru una dintre următoarele discipline socio-umane: filosofie, logică și argumentare, economie, psihologie și, după caz, sociologie.

Pentru disciplina **Filosofie** pot opta, în cadrul probei scrise E. d), elevii care au absolvit liceul la profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

Structura probei scrise la disciplina Filosofie

Structura probei scrise la disciplina **Filosofie** cuprinde trei subiecte, fiecare a câte 30 de puncte. Subiectele vor conține itemi cu răspuns scurt/ de completare, itemi tip întrebare structurată, itemi tip rezolvare de situații problematice și itemi tip eseu cu răspuns restrâns (minieseu).

Subiectele de bacalaureat nu vizează conținutul unui manual anume. Manualul școlar reprezintă doar unul dintre suporturile didactice utilizate de către profesori și elevi în vederea formării competențelor prevăzute de programa școlară.

Competențe de evaluat la disciplina Filosofie

- Precizarea semnificației filosofice a unor concepte
- Analizarea unui text filosofic din perspectiva temei, problemei, soluției propuse și argumentelor cu care este susținută soluția
- Analizarea comparativă și critică a structurii argumentative a unor puncte de vedere filosofice, a premiselor și a consecințelor acestora
- Argumentarea unui punct de vedere personal referitor la o problemă filosofică

Precizări privind evaluarea probei scrise la disciplina Filosofie

Ponderea diferitelor tipuri de comportamente evaluate în cadrul probei scrise a examenului de bacalaureat 2011, la disciplina **Filosofie** este ilustrată în tabelul de mai jos:

Competență	Cunoștințe, abilități/ deprinderi, atitudini				
Tip de comportament					
Comportamente cognitive	Cunoaștere	Înțelegere	Aplicare	Analiză –Sinteză	Evaluare
Pondere	20%	30%	15%	20%	15%

Competențele de evaluat, înscrise în programa pentru examenul de bacalaureat 2011 la disciplina **Filosofie** sunt urmărite, în cadrul probei scrise, având în vedere raportul dintre competență și comportamentele cognitive corespunzătoare, conform prezentării anterioare.

Examenul de bacalaureat 2011

Proba E. d)

Proba scrisă la Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

MODEL

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Precizați înțelesul dat de Wittgenstein conceptului de *filosofie*. **4 puncte**
2. Enumerați trei drepturi naturale ale omului. **6 puncte**
3. Explicați una dintre caracteristicile drepturilor negative ale omului. **6 puncte**
4. Prezentați succint, din perspectiva tipologiei drepturilor omului, rolul/importanța statutului în asigurarea dreptului la educație. **6 puncte**
5. Formulați un enunț filosofic afirmativ care să pună în relație conceptele de *eutanasi*e și de *drepturi ale omului*. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *raportului existent între puterea politică și libertatea individuală*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care a abordat problematica raportului existent între puterea politică și libertatea individuală **4 puncte**
- explicarea unei teze/perspectivă filosofice referitoare la raportul existent între puterea politică și libertatea individuală **10 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivă filosofice pe care ați explicat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivă filosofice pe care ați explicat-o **6 puncte**
- menționarea unei consecințe asupra modului de exercitare a libertății individuale, având în vedere raportul care se stabilește între puterea politică și cetățeni, în cadrul unui regim nedemocratic **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Fie următorul text:

Și iată trupul și sufletul în mine îmi sunt mie la îndemână, unul exterior, altul interior. Care dintre ele este acela unde ar fi trebuit să caut pe Dumnezeu meu, pe care-L căutasem prin mijlocirea trupului? Dar este mai bun ceea ce este interior.

(Augustin, *Confesiuni*)

Pornind de la textul dat:

1. Precizați înțelesul dat de Augustin conceptului de *om interior*. **4 puncte**
 2. Menționați o deosebire existentă între concepția lui Augustin și o altă concepție filosofică despre natura umană, a cărei teză/idee de bază ați precizat-o explicit. **6 puncte**
 3. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană* și *creație divină*, utilizând termenii menționați în sensul specific filosofiei lui Augustin. **10 puncte**
- B. Știind că pentru I. Kant *o judecată gândită cu universalitate strictă nu e dedusă din experiență, ci e valabilă absolut a priori*:
1. Menționați două caracteristici ale concepției lui I. Kant despre cunoaștere. **6 puncte**
 2. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea concepției lui I. Kant privind caracterul sintetic-a priori al propozițiilor matematice. **4 puncte**

Examenul de bacalaureat 2011
Proba E. d)
Proba scrisă la Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

MODEL

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. precizarea înțelesului dat de Wittgenstein conceptului de *filosofie* **4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru enumerarea oricăror trei drepturi naturale ale omului $3 \times 2p =$ **6 puncte**
3. explicarea oricărei caracteristici a drepturilor negative ale omului **10 puncte**

Notă: În cazul în care candidatul doar menționează una dintre caracteristicile drepturilor negative ale omului fără să o explice, se acordă 4 puncte.

4. prezentarea succintă a rolului/importanței statului în asigurarea dreptului la educație **6 puncte**

Notă: Punctajul se acordă numai în situația în care prezentarea este realizată din perspectiva tipologiei drepturilor omului. În caz contrar, se acordă 2 puncte.

5. formularea unui enunț afirmativ care să pună în relație conceptele date **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica raportului existent între puterea politică și libertatea individuală (de exemplu, J.J. Rousseau) **4 puncte**
- precizarea oricărei teze/perspective filosofice despre raportul existent între puterea politică și libertatea individuală (de exemplu, democrațiile liberale sunt regimuri politice care presupun legea majorității, având ca valori fundamentale libertatea și egalitatea în drepturi a cetățenilor) **4 puncte**

- explicarea tezei/perspectivei filosofice precizate **6 puncte**
- ilustrarea tezei/ perspectivei filosofice explicate, printr-un exemplu concret **6 puncte**

Notă: Punctajul se acordă numai în cazul în care exemplul vizează o situație din societatea contemporană.

- formularea unei obiecții la adresa tezei/ perspectivei filosofice explicate **6 puncte**
- menționarea unei consecințe asupra modului de exercitare a libertății individuale, având în vedere raportul care se stabilește între puterea politică și cetățeni, în cadrul unui regim nedemocratic **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A.

1. precizarea înțelesului dat de Augustin conceptului de *om interior* **4 puncte**
2. - precizarea tezei/ideii de bază a oricărei alte concepții filosofice despre natura umană (de exemplu, omul se aseamănă cu divinitatea prin întinderea voinței, însă intelectul uman este limitat) **3 puncte**
- menționarea oricărei deosebiri existente între concepția lui Augustin despre natura umană și concepția filosofică a cărei teză/idee de bază a fost precizată **3 puncte**
3. - câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sensul specific filosofiei lui Augustin **2 puncte**
- evidențierea unei corelații existente între termenii dați (de exemplu, fiind o creație divină, omul este o imagine a Trinității, întrucât natura umană reflectă fiecare dintre ipostazele divinității) **4 puncte**
- coerența textului redactat **2 puncte**
- încadrarea în limita de spațiu precizată **2 puncte**

B.

1. câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două caracteristici ale concepției lui I. Kant despre cunoaștere $2 \times 3p =$ **6 puncte**
2. formularea unui punct de vedere personal referitor la actualitatea concepției lui I. Kant privind caracterul sintetic-a priori al propozițiilor matematice **4 puncte**